

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ –ΝΕΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Η νεοελληνική ποίηση διακρίνεται σε δύο κατηγορίες, στην **παραδοσιακή** και στη **νεωτερική**.

Χαρακτηριστικά Παραδοσιακής ποίησης

- Η δομή του ποιήματος βασίζεται στις στροφές, οι οποίες έχουν σταθερό αριθμό στίχων.
- Οι στίχοι έχουν ορισμένο αριθμό συλλαβών.
- Οι στίχοι έχουν συγκεκριμένο μέτρο (ιαμβικό, τροχαϊκό κτλ.) που παραμένει σταθερό.
- Υπάρχει ομοιοκαταληξία.
- Η χρήση των σημείων στίξης είναι σύμφωνη με τους κανόνες της γλώσσας.
- Συνήθως, χρησιμοποιούνται λέξεις ποιητικές (δηλαδή λέξεις που δεν συνηθίζονται στην κοινή καθημερινή ομιλία, είναι εντυπωσιακές και συχνά δημιούργημα των ποιητών)

Χαρακτηριστικά Νεωτερικής ποίησης

- Δεν υπάρχουν στροφές με σταθερό αριθμό στίχων. Η δομή βασίζεται σε άνισες στροφικές ενότητες.
- Ο στίχος είναι ελεύθερος: δεν έχει σταθερό αριθμό συλλαβών, δεν έχει μέτρο, δεν έχει ομοιοκαταληξία, δεν έχει ρυθμό (θυμίζοντας πολλές φορές τον πεζό λόγο).
- Χρησιμοποιούνται λέξεις «αντιποιητικές» (από την καθημερινότητα, από το επαγγελματικό λεξιλόγιο κτλ.).
- Απουσιάζουν ή χρησιμοποιούνται ελάχιστα τα κύρια σημεία στίξης.
- Συνδυάζονται λέξεις και έννοιες που είναι αταίριαστες στον καθημερινό λόγο. Έτσι, οι ποιητές πετυχαίνουν να ανανεώσουν την εκφραστική δύναμη της γλώσσας μας και ταυτόχρονα να δώσουν στην ποίησή τους τολμηρό χαρακτήρα.
- Η νεωτερική ποίηση είναι υπαινικτική: δεν είναι εύκολη στην ερμηνεία, γιατί χρησιμοποιεί με τρόπο ανατρεπτικό τα γλωσσικά στοιχεία. Πολλές φορές δεν υπάρχει λογικός ειρμός στα νεωτερικά ποιήματα.

ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

- **ΕΙΚΟΝΕΣ:** Κάθε περιγραφή, σύντομη ή εκτενής, απεικονίζει μια πραγματικότητα ή ένα πρόσωπο ή ένα αντικείμενο. Μπορεί να είναι οπτική, ακουστική, οσφρητική κλπ.
- **ΕΙΡΩΝΕΙΑ :** Είναι το λεκτικό σχήμα που χρησιμοποιείται για να αποδοθεί ένα νόημα διαφορετικό ή αντίθετο από αυτό που ισχύει στην πραγματικότητα. Συνήθως με την ειρωνεία δηλώνεται υποτίμηση ή αποδοκιμασία. Για παράδειγμα, «Έξυπνος που είσαι!» (=τι κουτός που είσαι).
- **ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ :** Είναι το σχήμα λόγου στο οποίο μία έννοια εμφανίζεται δύο (ή περισσότερες) φορές είτε αυτούσια είτε λίγο διαφοροποιημένη. Δίνεται για λόγους έμφασης. Για παράδειγμα, «Τραγούδησε, τραγούδησε, τραγούδησέ μου, κόρη».
- **ΜΕΤΑΦΟΡΑ :** Μεταφορά έχουμε όταν μία ιδιότητα ενός προσώπου, ζώου ή πράγματος, αφηρημένης έννοιας αποδίδεται σε κάποιο άλλο (πρόσωπο, ζώο, πράγμα αφηρημένη έννοια). Οι μεταφορές δίνουν ζωντάνια. Για παράδειγμα, Χρυσή καρδιά έχει ο γιος σου.
- **ΠΑΡΟΜΟΙΩΣΗ :** Παρομοίωση έχουμε όταν παρουσιάζουμε ένα πρόσωπο, ζώο ή πράγμα όμοιο με κάποιο άλλο ως προς μια ιδιότητα. Η παρομοίωση εκφέρεται με σαν, καθώς, όπως, σαν να, θαρρείς, λες κ.ά. Για παράδειγμα «Κορμοστασιά σαν κυπαρίσσι». «Είναι όμορφος σαν θεός».
- **ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΗΣΗ :** Είναι η απόδοση ανθρώπινων ιδιοτήτων σε άψυχα αντικείμενα ή αφηρημένες έννοιες (π.χ. ζώα, φυτά, πράγματα). Για παράδειγμα, «Τ' αηδόνι καλημέρισε την αυγή».
- **ΑΝΤΙΘΕΣΗ:** Εκφράζει αντίθεση μεταξύ λέξεων, νοημάτων... Για παράδειγμα, «Από μακριά το χαιρετά κι από κοντά του λέει..»
- **ΥΠΕΡΒΟΛΗ :** Πρόκειται για λέξεις ή φράσεις με τις οποίες μεγεθύνεται ένα χαρακτηριστικό, μία ιδιότητα, μία ενέργεια, μία κατάσταση σε επίπεδα εξωπραγματικά. Δίνεται για έμφαση. Για παράδειγμα :Να φτάσει η φωνή μας έως τον ουρανό.
- **ΔΙΑΛΟΓΟΣ :** Τα πρόσωπα συνομιλούν και ο στόχος του είναι η ζωντάνια και η αμεσότητα.
- **Πλούτος επιθέτων,** επιθετικών προσδιορισμών

